

De groene gemeente op de Brabantse Wal

EVALUATIE RAPPORT VTH 2024

Overzicht van de uitgevoerde taken op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Inhoud

INLEIDING.....	2
Doel	2
HOOFDSTUK 1 ONTWIKKELINGEN VTH GEMEENTE WOENSDRECHT 2024	3
1.1 Algemene ontwikkelingen in 2024.....	3
1.1.1 Kwaliteitscriteria.....	3
1.2 Ontwikkelingen vergunningverlening 2024	3
1.2.1 Doelstellingen UVP 2024 voor APV/Bijzondere wetten	3
1.2.2 Doelstellingen UVP 2024 voor (bouw)vergunningen	3
1.2.3 Vooroverleg/principe verzoeken RO	4
1.2.4 Omgevingsplan Woensdrecht	4
1.2.5 Woningbouw	4
1.2.6 Monumentenzorg/Erfgoed	4
1.3 Ontwikkelingen toezicht & handhaving 2024	5
1.3.1 Doelstellingen UVP 2024 Toezicht & Handhaving.....	5
1.3.2 LHSO	5
1.3.3 Risicoanalyse	5
1.3.4 Omgevingswet.....	5
1.3.5 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).....	5
1.4 Raakvlakken met Openbare Orde en Veiligheid	6
1.4.1 Damoclesbeleid en drugshandel op straat.....	6
1.4.2 Veiligheidsketen	6
1.5 Milieu gerelateerde taken	6
1.5.1 Termijn rapportage (T3)	6
1.5.2 Branches 2024	6
1.5.3 Vergunningverlening, toezicht en handhaving; bijdrage aan de beleidsdoelstellingen.....	7
1.6 Ontwikkelingen Beleidscyclus VTH	7
1.6.1 Processen en werkafspraken.....	7
HOOFDSTUK 2 FEITEN EN CIJFERS	8
2.1 Vergunningen en commissie Omgevingskwaliteit.....	8
2.1.1 Vergunningen	8
2.1.2 Commissie Omgevingskwaliteit.....	8
2.2 Toezicht en Handhaving	8
2.2.1 Bouwtoezicht.....	8
2.2.2 Controle op huisvesting arbeidsmigranten	8
2.2.3 Toezicht op cultureel erfgoed	8
2.3 Klachten, ongewone voorvallen en meldingen	8
2.3.1 Klachten en mogelijke overtredingen gemeld bij de gemeente Woensdrecht.....	8
2.3.2 Klachten en ongewone voorvallen gemeld bij de OMWB.....	9
2.4 Juridische procedures.....	9
2.5 Capaciteit	10
2.6 Financiële Middelen	11
2.7 Eindconclusie.....	11
2.7.1 Terugblik 2024.....	11
2.7.2 Vooruitblik 2025	11

Inleiding

Voor u ligt het evaluatierapport van de vergunningverlening, het toezicht en de daaruit voortvloeiende handhaving van de gemeente Woensdrecht in 2024. Dit rapport poogt inzicht te geven in de uitvoering van de in het uitvoeringsprogramma 2024 opgenomen doelen en prioriteiten en maakt onderdeel uit van de Big-8-cyclus voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. De gemeente legt verantwoording af aan het InterBestuurlijk Toezicht van de provincie Noord-Brabant op het gebied van Omgevingsrecht. Begin 2024 heeft de gemeenteraad het nieuwe "VTH Beleidsplan 2024-2027" vastgesteld, samen met de Landelijke Handhavings Strategie Omgevingsrecht. Op 20 juni 2024 heeft de gemeenteraad de "Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht 2024" vastgesteld. Dit alles om een impuls te geven aan de ontwikkeling van VTH binnen de gemeente Woensdrecht.

Doel

In deze rapportage wordt verslag gedaan in hoeverre de inzet op vergunningverlening, toezicht en handhaving is gerealiseerd. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de hoeveelheid dwangmiddelen die zijn toegepast bij overtredingen in 2024.

De rapportage is vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en zal ter kennisname worden verzonden aan de gemeenteraad en de provincie Noord-Brabant voor het interbestuurlijk toezicht.

Hoofdstuk 1 Ontwikkelingen VTH gemeente Woensdrecht 2024

1.1 Algemene ontwikkelingen in 2024

Kort en puntsgewijs overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen in de gemeente Woensdrecht in 2024 op het gebied van VTH:

- Er is -mede onder begeleiding van bureau Senze- hard gewerkt aan het opzetten en verbeteren van de VTH-cyclus binnen de gemeente.
- Begin 2024 is het nieuwe VTH Beleidsplan 2024-2027 vastgesteld door de gemeenteraad, samen met de LHSO (Landelijke Handhaving Strategie Omgevingsrecht).
- Eind 2024 is er een beleidsmedewerker VTH & Kwaliteit geworven welke gestart is in januari 2025.
- Daarnaast had het team ook te maken met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, de bijbehorende aangepaste Landelijke Handhavingstrategie Omgevingsrecht en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).
- De samenstelling en de plaats van het team in de organisatie is halverwege het jaar gewijzigd, waardoor zowel Vergunningverlening als Toezicht & Handhaving meer geclusterd zijn en er zo een meer natuurlijke doorloop van de keten ontstaat.

1.1.1 Kwaliteitscriteria

De kwaliteitscriteria zijn bedoeld om de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (de VTH-taken) door gemeenten, provincies en omgevingsdiensten in het Omgevingsrecht te professionaliseren en de kwaliteit in de organisatie te borgen.

Naar aanleiding van de toetsing van team RO-VTH aan de Kwaliteitscriteria 2.3 in 2024, welke ook is gedeeld met de provincie, was de conclusie dat een aantal medewerkers van het team (bij)scholing nodig had. Onderwerpen als de erfgoedregeling, monumenten, maar ook de basis van de Omgevingswet en Wkb verdienden aandacht. Vandaar dat er in het najaar van 2024 diverse in company cursussen gegeven zijn om het kennisniveau van de medewerkers bij te spijkeren. In 2025 zullen de Kwaliteitscriteria VTH 3.0 worden getoetst en naar aanleiding daarvan volgen mogelijk wederom opleidingen of cursussen.

1.2 Ontwikkelingen vergunningverlening 2024

2024 Kende de nodige uitdagingen voor de vergunningverleners. Het nieuwe digitale stelsel (DSO), Wet kwaliteitsborging en het registratieprogramma voor vergunningen (CLO) vroegen de nodige aandacht om ermee te kunnen werken.

1.2.1 Doelstellingen Uitvoeringsprogramma 2024 voor APV/Bijzondere wetten

In 2024 zijn de evenementenvergunningen afgehandeld binnen de gestelde termijnen, waarbij de behandeling van de aanvraag werd afgestemd op het risico. Dit hield in dat evenementen met weinig risico's werden afgedaan met een melding. Er zijn geen vergunningen voor evenementen geweigerd. De Bibob-toets werd toegepast op alle aanvragen voor een alcoholwetvergunning en exploitatievergunning.

1.2.2 Doelstellingen Uitvoeringsprogramma 2024 voor (bouw)vergunningen

De vergunningaanvragen en conceptverzoeken zijn allemaal in behandeling genomen met het "ja-mits" principe. Wanneer uit de behandeling van een aanvraag een negatief besluit zou volgen, zijn de aanvragers geïnformeerd met het verzoek het plan aan te passen of in te trekken. Dit heeft, samen met het vooroverleg, waar veelvuldig gebruik van is gemaakt, geresulteerd in geen geweigerde aanvragen.

De aanvragen zijn ook allemaal binnen de wettelijke termijn behandeld. De opzet van de beschikkingen is in 2024 juridisch bekeken vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb. Naast deze ontwikkelingen is er ook meer aandacht voor conceptverzoeken, aanvragen van vergunningen, initiatieven en sloopmeldingen op het gebied van cultureel erfgoed. Er wordt gekeken of een bouwwerk/pand/gebied een monumentale status heeft of van cultuurhistorische waarde is, ter voorkoming van mogelijke onherstelbare schade of het zelfs verloren laten gaan van het cultureel erfgoed.

1.2.3 Vooroverleg/principe verzoeken RO

De gemeente Woensdrecht maakt veelvuldig gebruik van conceptverzoeken en fysieke vooroverleggen waardoor juridische procedures zo veel mogelijk worden voorkomen. Het blijkt dat vooral particulieren gebruik maken van conceptverzoeken en de vooroverleggen.

Ook zijn er in 2024 diverse principe verzoeken ontvangen, van zowel bedrijven als particulieren, met een (mogelijk) ruimtelijke impact. De aanvragers worden dan uitgenodigd voor de intaketafel waar een eerste haalbaarheidsbeoordeling wordt uitgevoerd. Indien deze beoordeling positief is dan zal deze verder op de omgevingstafel worden beoordeeld op haalbaarheid vanuit verschillende vakdisciplines binnen- en buiten de gemeente, alvorens het college een besluit neemt op het principeverzoek. Dit kan mogelijk resulteren in een BOPA (Buitenplanse activiteit). De conceptverzoeken waarvan duidelijk is dat zij een (behoorlijke) ruimtelijke impact zullen hebben worden opgepakt door de casemanager omgevingsvergunning RO.

1.2.4 Omgevingsplan Woensdrecht

In 2024 is er gestart met de voorbereidingen voor het Omgevingsplan Woensdrecht. Hiervoor is de basis in orde gebracht. De verschillende onderdelen in het tijdelijk deel van het omgevingsplan zijn in beeld gebracht. Daarnaast zijn de organisatie en aanwezige expertises doorgelicht. In juli 2024 is er een “regieteam omgevingsplan” opgericht met daarin interne en externe deskundigen. In dit regieteam is er een activiteitenplan opgesteld. Voor de verschillende activiteiten uit verschillende bronnen (bruidsschat, bestemmingsplannen en verordeningen) zijn er juridische regels gemaakt en is de samenhang met de toepasbare regels en locaties doorleefd. In 2024 zijn de organisatie, het college en de gemeenteraad meegenomen in de opgaven rondom het omgevingsplan. Eind 2024 is er ook een start gemaakt met het bouwen van een basisregeling voor het omgevingsplan, welke in 2025 verder zal worden uitgewerkt.

1.2.5 Woningbouw

Gezien de ligging in een Natura 2000-gebied, nabij de (zware) industriezone van Antwerpen en met een vliegbasis binnen de gemeentegrenzen, blijft woningbouw in de gemeente Woensdrecht een uitdaging. Zeker na de recente uitspraken van de Raad van State, waarbij de woningbouw in (de buurt van) Natura 2000-gebieden flink aan banden is gelegd. Dit vraagt om creatieve oplossingen, aandacht en voldoende capaciteit.

1.2.6 Monumentenzorg/Erfgoed

Het aantal aanvragen met betrekking tot monumenten is al jaren stabiel. Eind 2023 is de “Kerkenvisie” opgesteld voor de gemeente Woensdrecht door Monumentenhuis Brabant in samenspraak met Samenkerk De Bron, de Protestantse Kerk, Stichting Behoud Cultuur-Historisch Erfgoed Zuidwesthoek en het Wilhelmiënmuseum. In de raadsvergadering van 14 december 2023 is tevens de “Erfgoedverordening gemeente Woensdrecht 2024” vastgesteld. Hierin zijn zaken opgenomen als de aanwijzing van cultureel erfgoed, monumenten en de bescherming hiervan. Ook is in deze verordening een vangnet opgenomen voor archeologie. Daarin is aangegeven hoe men dient te handelen bij de verwachting dat een archeologisch monument of gebied waarin archeologische vondsten of waarden worden verwacht wordt verstoord.

1.3 Ontwikkelingen toezicht & handhaving 2024

Richting het einde van het jaar werd een lichte verschuiving gemerkt van vergunningverlening richting toezicht en handhaving, de verwachting is dat de komende jaren een nog grotere verschuiving zal plaatsvinden. Immers onder de Omgevingswet worden meer (bouw)activiteiten geplaatst onder algemene regels, deze zullen echter wel gecontroleerd moeten worden. De gemeente heeft hierop al geïnvesteerd door de inzet van de toezichthouder Omgevingsrecht uit te breiden van 0,44fte naar 0,89fte.

1.3.1 Doelstellingen Uitvoeringsprogramma 2024 Toezicht & Handhaving

In 2024 waren de volgende doelstellingen opgenomen in het uitvoeringsprogramma voor Toezicht & Handhaving:

- 1) Behouden en bevorderen van een veilige en gezonde leefomgeving
- 2) Behouden en bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving
- 3) Behouden en bevorderen van het naleefgedrag

Deze doelstellingen zijn lastig kwantificeerbaar gebleken, daarom is het streven voor 2026 dat er beter kwantificeerbare doelstellingen worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma, zodat er gemonitord kan worden en indien nodig kan worden bijgestuurd.

Aan bovenstaande doelstellingen is in 2024 gewerkt door te investeren in kennis en kunde van de medewerkers, is er ingezet op het verder uitbreiden van netwerken met andere overheden en organisaties en is vaker de samenwerking opgezocht. Ook is er een aantal integrale handhavingsacties uitgevoerd op bedrijventerreinen en zijn er verkeerscontroles uitgevoerd in samenwerking met de politie, marechaussee, belastingdienst en andere ketenpartners.

1.3.2 Landelijke HandhavingsStrategie Omgevingsrecht

Eind 2023 werd door het college de LHSO (Landelijke Handhavings Strategie Omgevingsrecht) vastgesteld als werkwijze voor het toezicht en de handhaving op de onderwerpen welke vallen onder het omgevingsrecht. In 2024 werd gewerkt conform deze leidraad, waarbij aangegeven wordt hoe te handelen in overtredingssituaties.

1.3.3 Risicoanalyse

Begin 2024 is eveneens een risicoanalyse gemaakt voor de taken, tegelijk met het opstellen van het beleid. Tot op heden zijn er geen signalen dat de prioritering moet worden aangepast. Wel is de wens uitgesproken om vergunningverlening, toezicht & handhaving meer integraal te gaan benaderen, waarbij in ieder geval vergunningverlening (en toezicht) op de APV en Bijzondere Wetten zullen worden meegenomen. Voor Openbare Orde & Veiligheid wordt in 2025 bekeken hoe dit ingepast zou kunnen worden.

1.3.4 Omgevingswet

De ontwikkelingen op het gebied van de Omgevingswet in 2024 hebben ertoe geleid dat er per 2025 meer capaciteit is toegewezen aan het team voor het houden van toezicht. De verwachting is wel dat de druk op toezicht- en handhaving nog verder zal toenemen, temeer omdat Woensdrecht één van de gemeenten is waar door de stikstofproblematiek nog maar zeer beperkt gebouwd mag worden. Daarnaast is te merken dat inwoners nog onzeker zijn over de nieuwe wet- en regelgeving en komen er bij de vergunningverleners en toezichthouders meer vragen binnen.

1.3.5 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Net als bij de ontwikkelingen voor de Omgevingswet, is bij de Wkb in 2024 gebleken dat veel nog echt in de kinderschoenen staat. In 2024 zijn er 4 Wkb-meldingen ontvangen.

1.4 Raakvlakken met Openbare Orde en Veiligheid

Voor Openbare Orde en Veiligheid in de openbare ruimte is een aparte evaluatie opgesteld. Dit met het oog op de door de gemeenteraad gevraagde evaluatie ten aanzien van de inzet van de Buitengewoon Opsporing Ambtenaren.

1.4.1 Damoclesbeleid en drugshandel op straat

Artikel 13b van de Opiumwet geeft de burgemeester de bevoegdheid om middels bestuursdwang een woning of lokaal te sluiten indien deze gebruikt wordt voor handel in verboden middelen. In politiedistrict “De Markiezzaten” is afgesproken het Damoclesbeleid zoveel als mogelijk te uniformeren, in de basis werken alle gemeenten met hetzelfde beleid.

1.4.2 Veiligheidsketen

Uit veiligheidscijfers blijkt dat Woensdrecht nog steeds goed presteert op het gebied van openbare orde en veiligheid. Er werd ook in 2024 geïnvesteerd in een goede samenwerking met inwoners, veiligheidspartners en een goede informatiepositie.

De positie van het cluster openbare orde en veiligheid is met de doorontwikkeling van de organisatie in 2024 verschoven naar het team RO-VTH, waardoor een nauwere samenwerking plaatsvindt met de toezichthouders op andere taakgebieden.

1.5 Milieu gerelateerde taken

De uitvoering van de diverse milieutaken is ondergebracht bij de Omgevingsdienst Midden en West Brabant (OMWB). De OMWB stelt jaarlijks in overleg met de gemeente een werkprogramma op en legt daarover verantwoording af, tussentijds door de maandelijkse accounthouder-gesprekken, de T1 en T2 rapportages en jaarlijks door middel van het jaarverslag. In de accounthouder-gesprekken wordt maandelijks bijgestuurd op onderwerpen, soms op caseniveau, zodat een goede samenwerking bevordert wordt voor de uit te voeren taken. De OMWB handelt onder mandaat. Daarnaast is er in 2024 veelvuldig contact geweest met de OMWB over de rol van Milieu in het Omgevingsplan van de gemeente, zij zullen de leefomgevingsfoto's maken.

1.5.1 Termijn rapportage (T3)

De interne accountmanager OMWB heeft toegang tot Power BI van de OMWB waarmee inzichtelijk is welke werkzaamheden en projecten lopen bij de OMWB voor de gemeente Woensdrecht. De T3 rapportage is als bijlage toegevoegd bij dit jaarverslag.

1.5.2 Branches 2024

Naast de reguliere werkzaamheden was er in 2024 ook extra aandacht voor de volgende branches in de gemeente Woensdrecht:

- Veehouderijen
- Afval
- Vuurwerk
- Risico Relevante Bedrijven (RRB) i.c.m. Integrated Pollution Prevention Control (IPPC)/ Richtlijn Industriële Emissie (RIE)

Binnen de gemeente Woensdrecht is het aantal bedrijven in de genoemde branches beperkt en daarom is het prettig gebruik te kunnen maken van de expertise van de OMWB.

Op het gebied van toezicht en handhaving werkt de OMWB regelmatig samen met externe partners zoals de politie, brandweer, NVWA en het waterschap.

1.5.3 Vergunningverlening, toezicht en handhaving; bijdrage aan de beleidsdoelstellingen

De gemeente Woensdrecht vindt het belangrijk dat alle bedrijven die onder de geldende milieuwetgeving vallen over een actuele vergunning of melding beschikken. Met het verlenen van nieuwe vergunningen of actualiseren van bestaande vergunningen heeft de gemeente immers een instrument in handen om een schone, duurzame en veilige leefomgeving te realiseren. Er wordt ook bekeken of er nog onnodige vergunningen aanwezig zijn. Indien dit het geval is, zullen deze worden ingetrokken. De aanvragen en verleende vergunningen worden steeds complexer van inhoud. Meldingen op grond van geldende milieuwetgeving en aanvragen voor omgevingsvergunning zijn nog te vaak onvolledig en indieners ervan dienen dan te worden verzocht om nadere documenten aan te leveren. Uiteindelijk lukt het wel om de aanvragen en meldingen binnen de vastgestelde procedures en wettelijke voorschriften en binnen de wettelijke termijnen worden behandeld. Toezicht en handhaving vindt steeds meer plaats door integrale controles bij de meest risicovolle bedrijven en branches uit te voeren. Door deze aanpak is de verwachting dat de bedrijven ook bewuster met de veiligheid en bedrijfsvoering om gaan, waardoor excessen kunnen worden vermeden. Die bewustwording is bij de wat grotere bedrijven beter dan bij de kleinere ondernemingen.

1.6 Ontwikkelingen Beleidscyclus VTH

In 2024 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een verbeterde beleidscyclus voor VTH. Onderdeel daarvan was onder andere het inzetten op 0.67fte voor een specifieke beleidsmedewerker voor VTH & Kwaliteit in de gemeente Woensdrecht. Deze beleidsmedewerker zal zich onder andere bezighouden met: het opstellen van dit jaarverslag, toetsing van de kwaliteitscriteria 3.0 en het opstellen van het uitvoeringsprogramma voor 2026. Tijdens het uitvoeren van de genoemde taken zal ook steeds worden gespiegeld aan het VTH Beleidsplan 2024-2027 om te bezien of er dringende noodzaak is dit beleidsplan te actualiseren, dan wel middels een toevoeging het beleid kracht bij te zetten. Ook zal worden bekeken of de evaluatie en het uitvoeringsprogramma in omgekeerde volgorde kan worden opgesteld, zodat de evaluatie over een kalenderjaar direct van invloed is op het uitvoeringsprogramma voor het volgende kalenderjaar.

Tegelijkertijd zal ook bekeken worden hoe de doelen van de gemeente Woensdrecht op het gebied van VTH in de toekomst concreter te beschrijven middels Kritieke Prestatie Indicatoren, zodat er beter gemonitord kan worden. Het monitoren is onder andere nodig om trends en ontwikkelingen te kunnen waarnemen, zodat er waar nodig bijgestuurd kan worden in de cyclus.

1.6.1 Processen en werkspraken

Voor alle primaire processen rondom vergunningverlening zijn in samenwerking met een extern bureau werkprocessen opgesteld in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deze zijn vertaald naar het registratieprogramma voor vergunningen, het CLO (van Centric). Gedurende het jaar zijn deze processen verder verdiept en uitgewerkt.

Hoofdstuk 2 Feiten en cijfers

2.1 Vergunningen en commissie Omgevingskwaliteit

2.1.1 Vergunningen

Er zijn in 2024 128 bouw gerelateerde vergunningen verleend. Er is 67 maal gebruik gemaakt van de intaketafel. De omgevingstafel is in 2024 niet fysiek bij elkaar gekomen, omdat deze grotendeels administratief zijn afgewikkeld. De adviseurs waren dan akkoord met de voorgelegde initiatieven. Voor de APV en Bijzondere Wetten zijn er 75 vergunningen verleend, voornamelijk voor kabels en leidingen. Kleinere evenementen zonder grote risico's werden afgedaan met een melding.

2.1.2 Commissie Omgevingskwaliteit

In 2024 is de commissie Omgevingskwaliteit 2 keer bij elkaar gekomen. Daarbij zijn steeds een aantal aanvragen behandeld. De adviezen van de commissie waren overwegend positief, waarbij bij een aantal plannen verzoeken gedaan zijn om deze aan te passen.

De gemeente Woensdrecht maakt ook voor de adviezen op het gebied van cultureel erfgoed en monumenten gebruik van de commissie Omgevingskwaliteit. In 2024 heeft deze commissie 8 maal bouwplannen en/of beleidsvragen voor monumenten behandeld. Hierbij ging het om 2 Rijksmonumenten en 2 Cultuurhistorisch waardevolle panden, sommige plannen zijn aangehouden tot bepaalde noodzakelijk geachte aanpassingen of adviezen zijn of worden doorgevoerd.

2.2 Toezicht en Handhaving

2.2.1 Bouwtoezicht

Vanwege beperkte beschikbare capaciteit bij de toezichthouders zijn er keuzes gemaakt in de prioritering van de controles. De aandacht ging eerst en vooral naar de grotere bouwprojecten en illegale (ver)bouw en minder naar kleine verbouwingen als het plaatsen van dakkapellen. Bij een 5-tal situaties is uiteindelijk handhaving opgestart, wanneer mediation niet tot het gewenste resultaat had geleid.

2.2.2 Controle op huisvesting arbeidsmigranten

In 2019 heeft de gemeenteraad besloten om het maximaal aantal arbeidsmigranten per woning te beperken tot twee. In 2024 heeft er een 100% controle plaatsgevonden op meldingen aangaande de huisvesting van arbeidsmigranten. In 6 gevallen werd er een dusdanige overtreding geconstateerd dat er bestuurlijke handhaving werd toegepast, het betrof dan meestal bewoning met te veel arbeidsmigranten.

2.2.3 Toezicht op cultureel erfgoed

In 2024 is aangevangen met het registreren van een 0-situatie op het gebied van cultureel erfgoed. De bij de gemeente bekende (gemeentelijke) monumenten zijn gefotografeerd en vastgelegd. De komende jaren zullen gerichte controles plaatsvinden op het onderhoud en andere handelingen.

2.3 Klachten, ongewone voorvallen en meldingen

2.3.1 Klachten en mogelijke overtredingen gemeld bij de gemeente Woensdrecht

In 2024 zijn er 1237 meldingen ontvangen via de servicelijn, voor toezicht & handhaving. Deze kunnen zowel online als telefonisch worden ingediend. Eén van de prioriteiten van het team RO-VTH is het oppakken van deze meldingen en waar nodig handhavend optreden. De laatste jaren is een toename van het aantal klachten waar te nemen, vooral op het gebied van openbare orde en veiligheid, maar ook de hoeveelheid meldingen met betrekking tot (illegaal) bouwen nemen toe. Vaak gaat het om onenigheid tussen buurtbewoners.

2.3.2 Klachten en ongewone voorvallen gemeld bij de OMWB

Calamiteiten en ongewone voorvallen zijn niet opgenomen in de prioriteitenlijst van de OMWB, hiervoor wordt wel standaard capaciteit gereserveerd. In 2024 zijn er 6 ongewone voorvallen gemeld.

Het totaal van ontvangen klachten bij het meldpunt van de omgevingsdienst is een combinatie van factoren:

- Klachten waarbij de vermoedelijke veroorzaker in de gemeente is gelegen, dit kunnen ook klachten zijn die buiten de gemeente zijn ervaren, maar een bedrijf betreffen binnen de gemeente Woensdrecht.
- Klachten die binnen de gemeente worden ervaren maar een bedrijf buiten de gemeentegrenzen betreft.

Er zijn in totaal 107 klachten ontvangen, meer dan de helft van de klachten betreft 1 locatie binnen de gemeente.

2.4 Juridische procedures

In 2024 zijn er diverse juridische procedures gevoerd naar aanleiding van verleende of al eerder geweigerde vergunningen of andere overtredingen van de wet- en regelgevingen.

Procedure	2023	2024
Formele verzoeken om handhaving	7	8
Waarschuwingbrieven	31	34
Vooraanschrijving last onder dwangsom	21	20
Last onder dwangsom	26	25
Verbeurde dwangsom	3	5
Last onder bestuursdwang	3	3
Uitgevoerde last	1	1
Sluiting	1	1
Bezwaarschrift	3 (th) 8 (v)	5 (th) 12 (v)
Beroepschrift	1 (th) 1 (v)	4 (v)

Over het algemeen heeft het opleggen van sancties, of zelfs al het waarschuwen daarvoor, het juiste effect gehad. Voorafgaand aan de formele juridische procedures wordt meestal eerst een waarschuwingbrief gestuurd aan de overtreder, tenzij de overtreding dusdanig is dat er direct overgegaan moet worden tot het opleggen van sancties.

2.5 Capaciteit

In 2024 hebben de nodige personele verschuivingen plaatsgevonden, onder andere wegens pensionering, maar ook doordat medewerkers een andere functie buiten de gemeente hebben aangenomen. Daarnaast is door verschuivingen in de organisatie één team RO-VTH ontstaan, waarbij de vergunningverleners en toezichthouders en handhavers in één team zijn geplaatst. Dit moet eraan bijdragen dat er een meer natuurlijke doorloop ontstaat en ook de samenwerking intern wordt verbeterd.

Functie	FTE	Uren
Teammanager	1	36.00
Beleidsmedewerker OOV	1	36.00
Specialist Omgevingsvergunning	1	36.00
Casemanager omgevingsvergunning	1	36.00
Casemanager omgevingsvergunning (RO)	0.89	32.00
Bestemmingsplantoetser	0.61	21.78
Vergunningverlener	0.61	22.00
Administratieve ondersteuning	0.74	26.73
Projectleider (omgevingstafel)	1.00	36.00
Projectleider	0.8	28.80
Projectleider	0.83	30.00
Vergunningverlener APV + Bijz. Wetten	0.83	30.00
Vergunningverlener APV + Bijz. Wetten	0.67	24.00
Juridisch medewerker Handhaving	1.00	36.00
Juridisch medewerker Handhaving	0.81	29.00
Toeziethouder Bouw	0.44	16.00
Alg. medewerker Handhaving	1.00	36.00
Med. Handhaving Bouw + Openbare Ruimte	1.00	36.00
BOA	1.00	36.00
BOA	1.00	36.00
Inhuur projectleider Omgevingsplan	0.22	8.00
Inhuur projectleider	0.67	24.00

Van bovengenoemde capaciteit dient wel te worden aangegeven dat niet alle beschikbare capaciteit ook 1 op 1 wordt ingezet voor enkel de VTH taken van de gemeente. Deels door bijvoorbeeld secundaire arbeidsvoorwaarden als ouderschapsverlof, maar ook omdat de betreffende medewerker belast is met taken zoals sociaal toezichthouder, ontruimen van woningen, toezicht op de kinderopvang, toezicht en handhaving van openbare orde & veiligheid en projectleiders belast met de bouw/ontwikkelingen van scholen e.d. Vanaf 2025 wordt de capaciteit voor de Toeziethouder Omgevingsrecht uitgebreid naar 0,89fte en wordt er een beleidsmedewerker VTH & Kwaliteit (0.67fte) toegevoegd aan het team RO-VTH.

2.6 Financiële Middelen

De gemeenteraad stelt jaarlijks in de begroting middelen ter beschikking voor de uitvoering van de VTH-taken. In de onderstaande tabel staan de voorziene budgetten met daarachter de in 2024 gerealiseerde bedragen.

Onderdeel	Budget voorzien	Gerealiseerd in 2024
OMWB basistaak toezicht & handhaving	€ 72.447	€ 81.719
Totaalbudget OMWB in begroting 2024	€ 456.168	€ 423.783
Totaalbudget Veiligheidsregio in begroting 2024	€ 1.485.217	€ 1.490.879
Team RO VTH	€ 1.373.119	€ 1.314.626

Ook hierbij dient te worden opgemerkt dat team RO-VTH zich met veel meer taken bezighoudt dan enkel VTH – Omgevingsrecht.

2.7 Eindconclusie

2.7.1 Terugblik 2024

2024 is een jaar geweest waarin een aantal stappen is gezet om te komen tot een verdere professionalisering en kwalitatieve verbetering van de VTH-taken in de gemeente Woensdrecht. Dit werd mede ingegeven door de “oranje” beoordeling van de provincie in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht. Er is ingezet op meer capaciteit voor toezicht op bouwactiviteiten en een vaste (parttime) beleidsmedewerker VTH & Kwaliteit. Ook is er geïnvesteerd in opleidingen voor de medewerkers om te voldoen aan de wettelijke kwaliteitscriteria, versie 2.3.

De nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor bouwen (Wkb) zorgden ook voor de nodige aanpassingen in (werk)processen. En de verwachting is dat dit zeker ook de komende jaren nog de nodige ontwikkelingen zal vragen. Ook de reguliere werkzaamheden gingen intussen gewoon door, zodat het team RO-VTH haar bijdrage leverde aan de mede door het college opgestelde doelen in het handhavingsbeleid:

- Behouden en bevorderen van een veilige en gezonde leefomgeving;
- Behouden en bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving;
- Behouden en bevorderen van het naleefgedrag.

2.7.2 Vooruitblik 2025

Voor 2025 zijn er weer voldoende taken en ambities om de professionalisering in de uitvoering van de VTH-taken verder te verbeteren, hierbij kan onder andere gedacht worden aan het toetsen aan de Kwaliteitscriteria 3.0 die ingaan op 1 januari 2026, het opstellen van de evaluatie over 2025 en daaraan gekoppeld het uitvoeringsprogramma voor 2026. Daarbij zal ook steeds gespiegeld worden aan het huidige VTH beleid om te bezien of dit dient te worden geactualiseerd of dat bijvoorbeeld middels een toevoeging kan worden volstaan.

Ook het omgevingsplan van de gemeente Woensdrecht zal dit jaar weer de nodige inzet en capaciteit vragen.